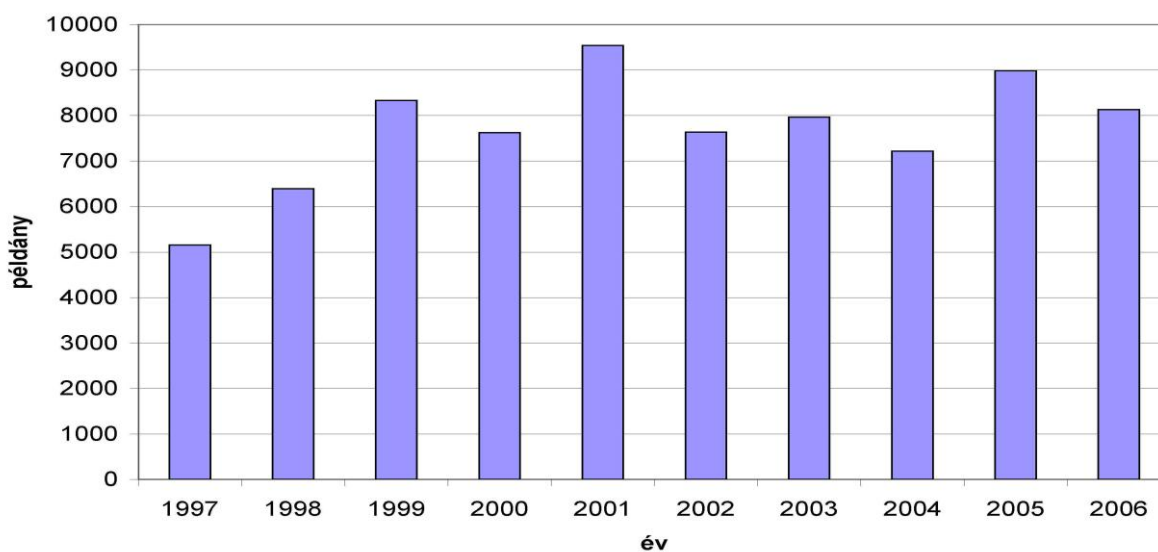

„Felcsillanó reménysugár, a szalonka monitoring-program” --- 2010. április

A 85/2008.(VII.5.) FVM rendelet értelmében az erdei szalonka tavaszi vadászati idényét 2008. július 8-ai hatállyal törölték. Továbbra is a vadászható fajok között szerepel, azonban vadászati idény nélkül. A Madárvédelmi Irányelv kimondja ugyanis, hogy a vonuló fajok nem vadászhatók a szaporodási időszakukban, sem a fiókanevelési területükre történő visszatérésük során (7. cikk, 4. bek.).

Az EU Madárvédelmi Direktívája alapján beszüntetett hazai tavaszi szalonkavadászat követően végső mentsvárként, azért, hogy a jövőben megtarthassuk ezt a tradicionális vadászati módot, „A Magyar Vadgazdálkodásért” Alapítvány kutatási céllal egy középtávú, 5 éves szalonka monitoring-program bevezetését kezdeményezte, melyhez csatlakozott az Országos Magyar Vadászkamara (OMVK), az Országos Magyar Vadászati Védegylet (OMVV) a Vadászati Kulturális Egyesület (VKE) és természetesen a vadászatra jogosultak egy népes tábora is. Ez a monitoring program hivatott megbecsülni, a hazánkban tavaszi időszakban vonuló erdei szalonka állomány hasznosítási arányát, annak a kérdésnek a megválaszolása érdekében, hogy a korábbi magyarországi szalonkateríték eléri-e, a hazánkban vonuló állomány egyedszámának 1 %-át.

Az elmúlt 10 év terítékadatainak változásai alapján az átlagos éves hasznosított mennyiség 7698 példány (szórás: 1253; 3. ábra). Az évek közötti természetes változatosság az átlag érték 16%-án belül mozog (CV=16%).

1. ábra. Az erdei szalonka országos terítéke 1997 és 2006 között.

Forrás: **OVA SZIE**

A 2009 tavaszi és őszi megfigyelésben Magyarország összes megyéjéből összesen 470 vadgazdálkodási egység, míg Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből 50 vadgazdálkodási egység, 91 megfigyelési ponttal kezdett neki a megfigyelésnek. Az nyilvánvalóvá vált, hogy a vadászok társadalma képes az összefogásra és van olyan réteg a vadászok táborában, amely képes időt és pénzt nem kímélve tevékenykedni egy konkrét és nemes vadászati ügyért, a Magyarországon tradicionális tavaszi szalonkavadászat megmentéséért!

A számos szkeptikus, pesszimista vélemény és kételkedő hang ellenére idén tavasszal bebizonyosodott, hogy a szalonka monitoring-program keretein belül, módunk nyílt kis számú szelektív mintavételre. Azok a vadászatra jogosultak, illetőleg e programban részt

vevő, megbízást kapott tagjai, akik az elmúlt év tavaszi és őszi megfigyelések alkalmával egyaránt megfelelő mennyiségű adatot szolgáltatottak, a 2010 tavaszi megfigyelések mellett párhuzamosan, a vadászati hatóság engedélye alapján mintavételre is lehetőséget kaptak a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézete által meghatározott kvóta (standonként 2-15 db szalonka) erejéig. Természetesen a kezdeti standszámból időközben történt lemorzsolódás, de arra is van példa, hogy mások pedig most kapcsolódnak be a programba, olyan formában, hogy idén csak megfigyelést végeznek, majd jövő évtől mintát is gyűjthetnek.

Azt is el kell mondani, hogy míg 2009-ben az Országos Magyar Vadászkamara magára vállalta a kutatás költségeit, 2010-ben ez már a jogosultakat terheli (16.000.- Ft. + Áfa) függetlenül attól, hogy hány standon végezi a megfigyelést és mennyi mintavételi kvótát kapott.

A begyűjtendő és beszolgáltatandó minták mennyiségét, irányítottan 3 dekádra osztva határozták meg (1. 2010.02.13-2010.03.06. 2. 2010.03.07.-2010.03.27. 3. 2010.03.28.-2010.04.17.) A kapott kvótának megfelelő számú mintáról (azaz minden lelőtt madárról) adatokat kell szolgáltatni a Nyugat-Magyarországi Egyetem részére az általuk kidolgozott adatlap alapján. Az adatlapon mérhető (különböző testrészek hosszai, tömeg) és nem mérhető (kor, ivar) adatokat kell szerepeltetni, amihez kiváló segédletet is biztosított az egyetem. Szintén a Nyugat-Magyarországi Egyetem adta rendelkezésünkre azokat a formaborítékokat is, amibe a beszolgáltatni szükséges minták, madarak egyik tőben lemetstett, 120-160 fokos szögben kifeszített és kiszárított szárnyát kell postázni a megadott határidőig.

A magam és a szalonka várók népes tábora nevében köszönetemet fejezem ki mindenkinek, aki akár csak eszmei támogatóként is a szalonka monitoring-program mellé állt, de különösképpen azoknak, akik ennek az elérésében segédkeztek.

Az évenkénti kutatási eredményekről és levont következtetésekről aktuálisan a következő számokban fogunk tájékoztatást adni.

Galambos Kálmán